

Kúria
v é g z é s e

Az ügy száma: Bfv.III.216/2018/7.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Márki Zoltán, a tanács elnöke
Dr. Somogyi Gábor, előadó bíró
Dr. Kónya István, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2018. július 10.

Az ügy tárgya: lőfegyverrel visszaélés büntette és más bűncselekmény

Terhelt: terhelt

Első fok: Pécsi Járásbíróság, 11.Bpk.420/2017/2., végzés, tárgyalás mellőzésével,
2017. július 7., jogerő: 2017. július 22.

Az indítvány előterjesztője: Baranya Megyei Főügyészség

Az indítvány iránya: hatályon kívül helyezésre

Rendelkező rész

A Kúria a lőfegyverrel visszaélés büntette és más bűncselekmény miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a Baranya Megyei Főügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Pécsi Járásbíróság 11.Bpk.420/2017/2. számú végzését hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

- [1] A Pécsi Járásbíróság a 2017. július 7-én meghozott 11.Bpk.420/2017/2. számú végzésével a terhelttel szemben lőfegyverrel visszaélés büntette [Btk. 325. § (1) bekezdés a) pont] és lőszerezéssel visszaélés büntette [Btk. 325. § (2) bekezdés a) pont] miatt 2 évi szabadságvesztést szabott ki, melynek végrehajtását 2 év 6 hónapi próbaidőre felfüggesztette, és akként rendelkezett, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, és abból a terhelt - a végrehajtás elrendelése esetén - legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követően bocsátható feltételes szabadságra.

- [2] A végzés - tárgyalás tartására irányuló kérelem hiányában - első fokon jogerőre emelkedett.
- [3] Az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatát az elkövetéskor hatályos 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: korábbi Be.) XXVII. Fejezete szerinti külön eljárás szabályai szerint, tárgyalás mellőzésével, egyesbíróként hozta meg.

II.

- [4] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a Baranya Megyei Főügyészség Bf.B.36/2018/1. szám alatt, a korábbi Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja alapján terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, melyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására való utasítását kérte.
- [5] Indokául utalt a korábbi Be. 14. § (1) bekezdés a) pontjára, mely szerint a járásbíróság egy hivatásos bíróból és két ülnökből álló tanácsban jár el, ha a bűncselekményre a törvény nyolc évi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztést rendel. Jelen ügyben az elsőfokú bíróság egyesbíróként járt el, annak ellenére, hogy a terhelt terhére rótt bűncselekmények büntetési tétele két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés. Ekként a tárgyalás mellőzésével való külön eljárás lefolytatásának sem volt meg a feltétele, mert annak csak öt évi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő bűncselekmény miatt van helye.
- [6] Az indítvány szerint a bíróság a fenti eljárásával a korábbi Be. 373. § (1) bekezdése II. pont a) alpontja szerinti eljárási szabálysértést valósította meg, mert nem volt törvényesen megalakítva.
- [7] A Legfőbb Ügyészség a BF.141/2018/2. számú átiratában a Baranya Megyei Főügyészség felülvizsgálati indítványát változatlan tartalommal tartotta fenn, és ugyancsak a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére, valamint az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására való utasítására tett indítványt.

III.

- [8] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 660. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen bírálta el.
- [9] A felülvizsgálati indítvány jogi okfejtése ugyan helytálló, azonban az elbírálásakor már nem alapos.
- [10] A 2018. július 1. napjáig hatályos korábbi Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja alapján valóban felülvizsgálati ok a korábbi Be. 373. § (1) bekezdés II. pont a) alpont első fordulataiban meghatározott, s egyben a korábbi Be. 428. § (2) bekezdése szerint feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés volt, ha a bíróság nem volt törvényesen megalakítva. Az elbíráláskor hatályos szabályozás ezzel mindenben megegyező; a bíróság nem törvényes megalakítása a Be. 608. § (1) bekezdés a) pont első fordulataiban nevesített eljárási szabálysértés, ekként a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja alapján felülvizsgálati ok, kötelező jogkövetkezménye pedig a Be. 663. § (2) bekezdés második fordulója szerint a határozat hatályon kívül helyezése, és az eljárás bíróság új eljárás lefolytatására való utasítása.
- [11] A bíróság törvényes megalakításának követelményeit a mindenkor hatályos büntetőeljárási törvény rendelkezései határozzák meg. A jelen ügyben a terhelt terhére rótt mindkét bűncselekmény - a löfegyverrel visszaélés büntette [Btk. 325. § (1) bekezdés a) pont] és a lőszerral visszaélés büntette [Btk. 325. § (2) bekezdés a) pont] - büntetési tétele két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, és a korábbi Be. 14. § (1) bekezdés a) pontja szerint a járásbíróság egy hivatásos bíróból és két ülnökből álló tanácsban jár el, ha a bűncselekményre a törvény nyolc évi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztést rendel.
- [12] Kétségtelen tehát, hogy a bíróság a határozat meghozatalakor - az akkor, illetve a felülvizsgálati indítvány előterjesztésekor hatályos jogszabályok szerint - nem volt törvényesen megalakítva, azaz az indítványban hivatkozott, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés

megvalósult.

- [13] Kétségtelen az is, hogy a felülvizsgálati indítványt a Be. 659. § (2) bekezdése szerint a megtámadott határozat meghozatalának idején hatályos jogszabályok alapulvételével kell elbírálni; kizárólag eljárásjogi okon alapuló felülvizsgálati indítvány esetében azonban a helyzet némileg sajátos.
- [14] A feltétlen eljárási szabálysértés ugyanis azt jelenti, hogy a bíróság eljárása valamilyen, a törvényben meghatározott okból olyan fogyatékoságban szenvedett, ami miatt az így meghozott határozat - tartalmától függetlenül - nem tekinthető érvényesnek. A rendes és rendkívüli jogorvoslati eljárásokban a feltétlen eljárási szabálysértés valamennyi eljárási fokon, sőt még a jogerőt követően is kötelezően, a felülbírálat egyébkénti terjedelmétől függetlenül vizsgálendő, és megvalósulása esetén kötelező jogkövetkezménye az ügydöntő határozat - annak tartalmi törvényességére való tekintet nélküli - hatályon kívül helyezése. A megismételt eljárásnak pedig az a célja, hogy a bíróság a vádról érvényesen rendelkezzen.
- [15] Amennyiben azonban az elbíráláskor még a törvénnyel szemben megalakított bíróság összetétele az azt követően hatályba lépett törvény rendelkezéseinek megfelel, úgy nincs olyan hiba, amit ki kellene (lehetne) küszöbölni; a megismételt eljárást a Be. 868. § (1) bekezdésének megfelelően a bíróság a korábbival azonos összetételben folytatná le, azaz ugyanolyan összetételben hozná meg az ügydöntő határozatát, mint ami a hatályon kívül helyezést eredményezte, és az immár kétségtől eljárásjogilag is törvényes lenne.
- [16] Jelen ügyben is erről van szó. A 2018. július 1. napja óta hatályos Be. 13. § (1) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - egyesbíróként jár el, és a törvény nem határoz meg olyan kivételt, ami jelen ügyre vonatkozó lenne. Hatályon kívül helyezés esetén tehát a megismételt eljárásban a bíróság a határozatát immár törvényesen, és kötelezően egyesbíróként hozná meg. Ez viszont azt jelenti, hogy a támadott határozat is érvényes, nincs olyan eljárási hibája, ami a megismételt eljárásban orvosolást igényelne, és orvosolható lenne; mivel pedig anyagi jogilag helyes (az indítványban támadás csak eljárásjogi okból érte), hatályon kívül helyezésére és az eljárást bíróság új eljárás lefolytatására való utasítására törvényes indok sincsen.
- [17] Az indítvány helyesen utalt arra is, hogy a járásbíróság nem hozhatta volna meg a határozatát a korábbi Be. XXVII. Fejezete szerinti külön eljárásban, tárgyalás mellőzésével sem, mert azt a korábbi Be. 544. § (1) bekezdése csak legfeljebb öt évi szabadságvesztés esetében tette lehetővé. Ugyanígy rendelkezik a hatályos Be. 740. §-a is.
- [18] Azonban a Be. 740. §-ának megsértését a törvény nem határozza meg a Be. 608. § (1) bekezdése szerinti feltétlen eljárási szabálysértésként, illetve a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerinti felülvizsgálati okként. Ekként az a Be. 609. § (1) bekezdése szerinti, ún. relatív eljárási szabálysértés, ami miatt felülvizsgálatra nincs törvényes lehetőség.
- [19] Ekként a Kúria a Baranya Megyei Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és miután egyéb, a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból vizsgálendő eljárási szabálysértést nem észlelt, a megtámadott határozatot a Be. 662. § (1) bekezdés a) pontja alapján hatályában fenntartotta.

IV.

- [20] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a Be. 458. § (3) bekezdése, a felülvizsgálatát pedig a 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [21] A Be. 651. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul; a Be. 651. § (7) bekezdése szerint felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az e korlátozások ellenében benyújtott indítványt a Kúria a Be. 656. § (4) bekezdése alapján érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2018. július 10.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Somogyi Gábor s.k. előadó bíró, Dr. Kónya István s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő
BÉ